

Sprawozdanie z działalności Muzeum Saturn w Czeladzi za 2022 r.

„Pałac pod Filarami”

I. Opracowywanie zbiorów i inwentaryzacja

1. Prowadzono księgi inwentarzowe zbiorów, rejestry oraz inną dokumentację właściwą dla zbiorów muzealnych i bibliotecznych. Sporządzano karty ewidencyjne muzealiów korzystając przy tym z nabytej wiedzy oraz literatury fachowej.
2. Prowadzono bibliotekę muzealną oraz udostępniano jej zasoby.
3. Kontynuowano katalogowanie obiektów muzealnych w systemie cyfrowej inwentaryzacji zbiorów muzealnych Muzeo.

II. Gromadzenie zbiorów i dokumentacja

1. Realizowano przyjętą politykę gromadzenia zbiorów muzealnych. Pozyskiwano eksponaty w antykwariatach, od osób prywatnych i kolekcjonerów oraz na aukcjach internetowych. Zdobywano pozycje biblioteczne penetrując rynek wydawniczy, księgarski oraz antykwaryczny, jak również archiwalia i obiekty ikonograficzne dotyczące przeszłości Czeladzi pod kątem planowanych wydawnictw i opracowań.
2. Opiniowano obiekty proponowane w formie daru bądź zakupu do zbiorów Muzeum oraz wyceniano darowizny w ramach prac Komisji Zakupów i Wyceny Muzealnej.
3. Sporządzano dokumentację fotograficzną eksponatów, obiektów zabytkowych w terenie, uroczystości i imprez muzealnych. Skanowano materiały ikonograficzne do wystaw, wydawnictw oraz na potrzeby własne placówki.

III. Działalność naukowo-badawcza

1. Prowadzono następujące prace badawcze:
 - w tematyce czeladzian będących uczestnikami powstań śląskich, których groby znajdują się na nekropoliach zlokalizowanych w obrębie Czeladzi,
 - w zakresie wojennych losów mieszkańców miasta.
2. Zlecano kwerendy archiwalne (USC w Czeladzi i Sosnowcu).
3. Przeprowadzano konsultacje w muzeach, bibliotekach, archiwach i innych instytucjach w związku z prowadzonymi badaniami naukowymi, bieżącymi i planowanymi wystawami, wystąpieniami, artykułami, wydawnictwami.

IV. Działalność wystawiennicza

W roku sprawozdawczym Muzeum Saturn przygotowało następujące propozycje wystawiennicze:

1. **„Stan wojenny. Represje wobec czeladzkich działaczy opozycji antykomunistycznej”** – Wystawę zwiedziło **310 osób. (wystawa autorska)**
2. **„Architektura drewniana w Dąbrowie Górniczej”** – wystawa użyczona przez Muzeum Miejskie „Szttygarka” w Dąbrowie Górniczej przyciągnęła uwagę **276 osób.**
3. **„Czeladzka historia zapisana w drewnie”** – ekspozycja ze zbiorów Muzeum Saturn odwiedzona przez **276 osób. (wystawa autorska)**
4. **„Reicherowie z Sosnowca. Dzieje rodziny kupiecko-przemysłowej”** – wystawa wypożyczona z Sosnowieckiego Centrum Sztuki-Zamek Sielecki. Ekspozycję zwiedziło **347 osoby.**
5. **„Osiedle patronackie Saturn.”**– wystawa fotograficzna Krystiana Niedbała. Przyciągnęła uwagę **347 osób.**
6. **„Droga św. Jakuba – Via Regia”** przygotowana przez Muzeum Zagłębia w Będzinie oraz Stowarzyszenie Forum dla Zagłębia Dąbrowskiego. Wystawę zwiedziło **290 osób.**
7. **„Piastowie. Poczet królów i książąt polskich”** – wystawa wypożyczona z Muzeum Lalek w Pilźnie zainteresowała **590 zwiedzających.**
8. **„Czeladzka Mater Dolorosa wczoraj i dziś”** – ekspozycję zwiedziło **260 osób. (wystawa autorska)**
9. **„Marszałek Józef Piłsudski w Czeladzi. Wspomnienie wizyty sprzed 100 lat”.** – wystawę zwiedziło **315 osób.** (część biograficzna przygotowana przez Biuro Edukacji Narodowej IPN, **część druga autorska**)

Muzeum Saturn zorganizowało także 1-dniowy pokaz wybranych fotogramów autorskiej wystawy dotyczącej gehenny Dzieci Potulic stanowiącej dopełnienie uroczystości zorganizowanej w dniu 18 II w związku z powrotem do Czeladzi Dzieci Potulic. Wystawę obejrzały **24 osoby.**

V. Wypożyczenia wystaw

1. **„Bolszewika bij! Czeladzianie wobec wojny z Rosją Sowiecką w 1920 r.”.** Wystawa prezentowana w Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej Oddział Muzeum Niepodległości w Warszawie; zwiedziły ją **7753 osoby.**
2. **„Czeladź. Obraz miasta dawniej i dziś”.** Ekspozycja wypożyczona Szkole Podstawowej nr 3 w Czeladzi, zainteresowała **ok. 1000 osób.**
3. **„Ireneusz Wikarek – artysta niezapomniany”.** Ekspozycja wystawiona w Ośrodku Kultury w Sarnowie. Przyciągnęła uwagę **110 osób.**

4. **„Czeladzka Mater Dolorosa wczoraj i dziś”** wypożyczona Parafii pw. Matki Bożej Bolesnej w Czeladzi-Piaskach, prezentowana we wnętrzach kościoła parafialnego. Wystawa zainteresowała **ok. 1000 osób.**

VI. Działalność oświatowa i popularyzatorska

Prowadzona przez muzeum działalność oświatowa realizowana jest poprzez lekcje muzealne, które doskonale wpisują się w cele (poznawczy, kształcący i wychowawczy) realizowanego przez placówki szkolne procesu dydaktycznego.

1. **Zorganizowano i prowadzono spotkania ze świadkiem historii Kazimierzem Zadłużnym w Szkole Podstawowej nr 2 w Czeladzi, Szkole Podstawowej nr 4 w Czeladzi, Szkole Podstawowej nr 1 w Czeladzi.**
2. **Zorganizowano lekcję historii w terenie w postaci oprowadzania po Zarzeczu dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Czeladzi.**
3. **Do wystawy „Piastowie. Poczet królów i książąt polskich” przygotowano cykl warsztatów składających się z 6 spotkań, każdy z dwóch części: merytorycznej i plastycznej: „Między legendą a historią: szycie myszki z filcu”, „Jak rozświetlić mroki średniowiecza: tworzenie lampionu.”, „Gdzie Bolesław Szczodry i Bolesław Krzywousty trzymali denary: szycie sakiewki na monety.”, „Wielki król, który zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną: budowanie zamków z gliny.”, „Pieczęcie – symbole władzy, własności i tajności: tworzenie własnych pieczęci.”**

Wystawie tej towarzyszył również Rodzinny Kącik Muzealny dający okazję do opracowania własnego znaku heraldycznego czy wykonania tematycznej kolorowanki.

4. **Zorganizowano lekcję „Czeladź w retro obiektywie” dla Szkoły Podstawowej nr 2 w Czeladzi.**
5. **Przeprowadzono zajęcia plastyczne skierowane dla dzieci w ramach Muzealnego Klubu Juniora prowadzone pod kierunkiem Marty Woźniak: „Magiczne szkatułki.”, „ Szmacianki Przytulanki.”, „Wiosenny pejzaż na szkle.”, „Ozdoby wielkanocne.”, „ Pędzlem i farbą. Malowanie płóciennych worków.”, „Zakładka i kropka.”, „Kolorowe supelki.”, „ Jesienny promyk.”, „Bałwanek i spółka.”.**

6. Oprowadzono grupy zorganizowane osób dorosłych:

- a) **wycieczka po Zarzeczu** – grupa realizująca program aktywności lokalnej Pogoń i Konstantynów zorganizowana przez MOPS w Sosnowcu;
- b) **wycieczka śladami łódzkich fabrykantów** – organizator PTTK/O Łódź;
- c) **zwiedzanie makiety Starych Piasków** - grupa realizująca program aktywności lokalnej Konstantynów zorganizowana przez MOPS w Sosnowcu;

VII. Koncerty Muzyczne

W ramach cyklu *Muzyczne Piątki* odbyły się następujące koncerty: „Tango d’amore” – recital Artura Gotza, „Tango prosto z Argentyny z polską duszą” w wykonaniu Magdaleny Lechowskiej z zespołem San Luis Tango, „Jaka piękna jest operetka” koncert dla Mamy w wykonaniu Teatru Muzycznego Arte Creatura, „Najpiękniejsze przeboje muzyki klasycznej” w wykonaniu zespołu Trio Appassionata oraz Aleksandry Stokłosy, „Pozostały piosenki – muzyczne wspomnienia Nieobecnych” w wykonaniu zespołu Zuza Pycia Duo, „Śpiewać każdy może” w wykonaniu zespołu Avocado, koncert operetkowo-musicalowy „Saturnowska gala (przed)Sylwestrowa” w wykonaniu Teatru Muzycznego Castello.

VIII. Wykłady, prelekcje

W ramach „Wieczorów Historycznych na Saturnie”:

1. wykład dr hab. Bożeny Czwojdrak prof. UŚ pt. „**Królowe w późnośredniowiecznej Polsce – prawdy i mity**”;
2. wykład dr hab. Bożeny Czwojdrak prof. UŚ pt. „**Korona królów w oczach konsultanta historycznego**”;
3. wykład prof. Stanisława Niciei pt. „**Semper Fidelis-Lwów i jego orleńta**”.

W ramach „Spotkań z historią i kulturą żydowską”:

1. spotkanie autorskie ze Zbigniewem Białasem i prezentacja publikacji „Rutka”;
2. pokaz filmu zatytułowanego „(Nie) Zapomniani. Historia sosnowieckiej społeczności żydowskiej” i spotkanie z jego twórcami;
3. prelekcja Sławomira Pastuszki pt. „O tradycjach pogrzebowych i inskrypcjach nagrobkowych górnośląskich Żydów”;

Z cyklu „Sosnowiec-historia w pigułce” na okoliczność 120 rocznicy nadania Sosnowcowi praw miejskich:

1. wykład Tomasza Grząślewicza „**Żydowskie dziedzictwo Sosnowca**”;
2. prelekcja Ilony Gajdy (Muzeum w Sosnowcu – Pałac Schoena) „**Spotkanie z sosnowieckimi zabytkami**”;
3. wykład dr. hab. prof. Dariusza Nawrota „**120 lat Sosnowca – historia miasta**”;
4. wystąpienie Moniki Kempary (Zamek Sielecki – Sosnowieckie Centrum Sztuki) „**Zarys dziejów przemysłowych rodów Sosnowca**”;
5. wykład dr Magdaleny Boczkowskiej „**Mozaika kultur, czyli dwa słowa o wielokulturowości Sosnowca**”;
6. wykład dra inż. Jacka Owczarka „**Architektura Sosnowca**”;
7. prelekcja Tomasza Grząślewicza „**Sosnowiec 1902**”;

Z cyklu „Barbórka na Saturnie”:

Wykład dr Beaty Piechy-van Schagen (Muzeum „Górnśląski Park Etnograficzny” w Chorzowie)
„Barbórka, Dzień Górnika, karczma, biesiada – co świętujemy 4 grudnia?”

Towarzyszące wernisażom wystaw:

1. prelekcja Moniki Kempary – **„Historia rodziny Reicherów”**;
2. wykład dra Franciszka Mroza (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) **„Droga św. Jakuba – najpiękniejsza droga świata”**;
3. wykład Ireny Kontny (Instytut Myśli Polskiej im. W. Korfańskiego w Katowicach) **„Światłem malowane. Witraże w kościele pw. Matki Bożej Bolesnej w Czeladzi-Piaskach”**;
4. wykład dra hab. prof. UŚ Miłosza Skrzypka **„Rok 1922 na Górnym Śląsku”**;

IX. Promocje książek

Z cyklu Czeladzki Salon Historyczny:

1. promocja książki Stefanii Lazar **„Kreis Bendsburg 1939-1944. Powiat będziński w obiektywie okupanta.”** Część 2. Wydawnictwo Muzeum Saturn.
2. promocja publikacji Stefanii Lazar pt. **„Portrety kobiet niezwykłych. Skandalistki, damy, emancypantki na dziełach sztuki”** wyd. Lira.

X. Obchody 760 - lecia lokacji Czeladzi

Muzeum Saturn włączyło się w program obchodów 760. rocznicy lokacji Czeladzi przygotowując następującą ofertę:

1. prezentację wystawy **„Czeladzka Mater Dolorosa wczoraj i dziś”**;
2. organizując wykład Jarosława Krajniewskiego pt. **„Czeladź – rzeka – pogranicze”**;
3. organizując spotkanie z prelekcją **„Historia Piasków”** na podstawie makiety prezentującej stare Piaski (dwie tury zwiedzania);

XI. Wydawnictwa

1. Kwartalnik muzealny **„Oficyna Saturnowska”** – cztery numery o łącznym nakładzie 3200 egzemplarzy.
2. Kalendarz historyczny na rok 2023 z motywem akwareli przedstawiających dawną Czeladź autorstwa Jana Powalki.
3. Foldery z cyklu **„Portrety niepospolite inżynierów czeladzkiego górnictwa”** – inż. Henryk Siwczyński i inż. Zygmunt Szczotkowski.
4. Śpiewnik **„Dla Ciebie śpiewam, Polsko!”** (lekcja XII).
5. **„Cała Czeladź śpiewa kolędy”** – śpiewnik kolęd.

6. Okolicznościowa kartka przedstawiająca uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod budowę kościoła pw. Matki Bożej Bolesnej w Czeladzi-Piaskach.
7. Druki promujące oraz zapowiadające organizowane wydarzenia.

XII. Noc Muzeów 2022 (1 maja) - Ave Chelad, czyli Rzymianie w Czeladzi

Wydarzenie współorganizowane z UM Czeladź oraz grupą rekonstrukcyjną Legio XXI Rapax. Program zawierał następujące atrakcje:

1. przemarsz antycznych wojowników prowadzonych przez centuriona, chorążych i trębacza,
2. musztrę wojskową,
3. tematyczne stanowiska edukacyjne - strzelanie ze śmiertelnej broni pociskowej, rzut do celu rzymskim oszczepem – pilum, życie codzienne dawnych Rzymian, zbrojne wyposażenie legionisty, symboliczne znaki kultowe, gry planszowe, starorzymńska moda damska,
4. koncert zespołu wykonującego muzykę klezmerską „Magda Brudzińska Klezmer Trio”.

XIII. Pielęgnowanie tradycji

1. Spotkania z Tradycją:

- a) warsztaty plastyczne: **dekorowanie wydmuszek wielkanocnych** tradycyjną techniką oklejania rdzeniem sitowia. Prowadzenie – Olga Paleczna. Uczestnicy: klasa z SP nr 1 oraz SP nr 3.
- b) **piesza wycieczka historycznym szlakiem Drogi św. Jakuba – Via Regia** na trasie Czeladź – Góra św. Doroty. Współorganizacja z Zagłębiowskim Klubem Przyjaciół Camino.
- c) **„Cała Czeladź śpiewa kolędy!”** wieczór kolędowy z Anną Piech (śpiew) i Tobiaszem Nykamowiczem (fortepian).

2. „Dla Ciebie śpiewam, Polsko!”

Akcja patriotycznego muzykowania pod kierunkiem Anny Piech (śpiew) i Tobiasza Nykamowicza (fortepian): XII edycja.

XIV. Konserwacja obiektów muzealnych

Lampa karbidowa – nr inwentarzowy MS/HG/294 oraz **Kula armatnia** – nr inwentarzowy MS/D/39. Umowa na realizację usługi konserwatorskiej z Piotrem Sworzeniem.

XV. Projekty naukowo-badawcze

1. Kontynuowano koordynowaną przez Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięi Narodowej Oddział w Katowicach akcję **„Powstańcy to wiara, nadzieja i cud”** – ocalmy groby Powstańców Śląskich od zapomnienia!, w ramach której zbierane są informacje o grobach uczestników Powstań Śląskich poległych w powstaniach lub zmarłych po 1921 roku, służące w dalszej kolejności do

stworzenia przez IPN bazy grobów bohaterów Powstań. W roku sprawozdawczym Muzeum Saturn wystąpiło z kolejnymi wnioskami dotyczącymi pięciu grobów czeladzkich weteranów powstań śląskich umiejscowionych na lokalnych nekropoliach: Franciszka Derdy, Stanisława Gnacika, Teodora Makowskiego, Mieczysława Rojewskiego, Edwarda Sztajera.

2. Kontynuowano projekt wykonywany przez Instytut Pamięci Narodowej mający na celu stworzenie **ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski** – złożono odpowiednie wnioski zawierające dane: Franciszka Derdy, Stanisława Gnacika, Teodora Makowskiego, Mieczysława Rojewskiego, Edwarda Sztajera oraz Hipolita Horzelskiego.

3. Złożono **wniosek o dofinansowanie** składającego się z trzech części: wystawy czasowej, lekcji muzealnych oraz tematycznego wydawnictwa zadania realizowanego ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego z zakresu – wspieranie działań muzealnych – określonego nazwą: **„Drewniana Czeladź - historia zapamiętana”**.

4. Sprawowano nadzór merytoryczny nad wykonaniem przez firmę MTMA sp. z o.o. dokumentacji dla zadania pod nazwą **„Opracowanie projektu wykonawczego aranżacji poświęconej historii rozwoju górnictwa węglowego w Zagłębiu Dąbrowskim oraz etosowi i codzienności pracy górniczej”** przewidzianej do realizacji w postaci wystawy stałej w rewitalizowanym budynku dawnej cechowni KWK „Saturn”, w którym planowana jest siedziba Postindustrialnego Centrum Dziedzictwa Górnictwa Węglowego Zagłębia Dąbrowskiego. Prowadzono konsultacje ze specjalistami w dziedzinie techniki i kultury górniczej, ekspertami w przedmiocie dziejów zagłębiowskiego górnictwa węglowego, odbyto kilka spotkań roboczych z przedstawicielami Adventure, sprawowano pieczę w granicach dbałości o właściwy dobór materiałów źródłowych i merytoryczną stronę projektu koncepcyjnego.

XVI. Promocja Muzeum

1. Przygotowywano wiadomości o muzealnych wydarzeniach na stronę internetową Urzędu Miasta Czeladź, a także do miesięcznika *Echo Czeladzi*. Aktualizowano informacje na stronę internetową muzeum.

2. Informowano instytucje oświatowe o organizowanych wystawach i propozycjach edukacyjnych.

3. Współpracowano z miłośnikami lokalnej historii.

4. Współpraca z **Dionizym Krawczyńskim** red. Radia Kielce w zakresie udostępnienia materiałów dotyczących Bronisława Dorobczyńskiego z okresu prowadzonej przez niego działalności niepodległościowej i samorządowej na terenie Czeladzi.

5. **Oprowadzanie grup zorganizowanych i turystów indywidualnych** po wystawach w budynku muzeum oraz obiektach zabytkowych miasta. Obok rodzimych zwiedzających także gości zagranicznych: delegację z miasta partnerskiego Auby 11 III, przedstawiciele Światowego Związku Żydów Zagłębia Dąbrowskiego 14 VI, delegacje z miast partnerskich Auby oraz Viesite przebywających w Czeladzi z okazji obchodów 760 lokacji 10 IX.

6. Udostępniono materiały ikonograficzne i źródłowe do przygotowywanej publikacji autorstwa dra Roberta Garstki „Kult świętej Barbary w Zagłębiu Dąbrowskim”.

7. Przygotowano **treść Aktu Erekcyjnego** spisane na pamiątkę wykonanego gruntownego remontu konserwatorskiego monumentu mającego charakter grobu wojennego zlokalizowanego u zbiegu ulic Katowickiej i Nowopogońskiej.
8. Uczestnictwo Dyrektor Muzeum w powtórny, wojskowym **pogrzebie ppłk Aleksandry Zagórskiej** matki J. Bitschana na warszawskim cmentarzu wojskowym.
9. **Zaktualizowano treści biograficzne** dot. ppłk. A. Zagórskiej na Wikipedii.
10. Udział Dyrektor Muzeum w uroczystości odsłonięcia **Pomnika Orłat i Kadetów Lwowskich w Katowicach**.
11. Uczestnictwo Dyrektor Muzeum w obchodach rocznicowych na proszowickim cmentarzu, podczas których została odsłonięta **tablica upamiętniająca Franciszka Czecha** – mieszkańca Czeladzi przydzielonego po mobilizacji do jednego z pułków wchodzącego w skład 55. Dywizji Piechoty Armii Kraków, zmarłego śmiercią tragiczną.
12. Udzielano wywiadów promujących historię miasta, instytucję oraz przygotowaną ofertę muzealną:
 - a) w ramach audycji „Kierunek GZM. Mikrowyprawy po Metropolii”- Radio Katowice;
 - b) dla I programu Polskiego Radia;
 - c) dla Radia Katowice;
 - d) dla lokalnego zagłębiowskiego dodatku „Gazety Wyborczej” na temat katastrofy budowlanej w obrębie dawnego Domu Ludowego;
 - e) nagrywano treści odwołujące się do zaprzeszłej, najstarszej historii miasta wykorzystane w reportażu z cyklu „**Z historią w tle**” realizowanym przez TVP Katowice;
 - f) na okoliczność **82. rocznicy wybuchu bomby w łaźni miejskiej** dla TVP Katowice;
14. Na licytację WOŚP przekazano kalendarz muzealny, trzy magnesy oraz trzy czekolady.

XVII. Inne

1. Przygotowano treść informacyjną na publiczną tablicę planowaną do ekspozycji w obszarze zrewitalizowanego Parku Jordan.
2. Wygłoszenie przez Kustosza Muzeum wykładu w ramach otwartego spotkania zorganizowanego przez Stowarzyszenie Miłośników Czeladzi dotyczący **103. rocznicy potyczki pod Saturnem**.
3. Udział pracowników merytorycznych w szkoleniu on-line dotyczącym systemu Muzeo i jego kompleksowej obsługi.
4. Zgłoszono następujące pozycje wydawnicze Muzeum Saturn do I edycji Konkursu organizowanego przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów oraz Fundację Historia i Kultura pt.: Salon Książki Muzealnej w kategoriach: wydawnictwo naukowe – „Kreis Bendsburg 1939-1944. Powiat będziński w obiektywie okupanta.” Część 2, aut. Stefanii Lazar oraz katalogi wystaw – „Obraz Czeladzi ulicami malowany”.
5. **Podjęto współpracę z I LO im. Jana Śniadeckiego w Siemianowicach Śląskich** w zakresie zbliżającego się w 2023 r. jubileuszu 100. rocznicy powstania szkoły, do której szczególnie w okresie międzywojennym uczęszczała niemała grupa młodych czeladziaków.
6. Prowadzono **prace o charakterze porządkowym na terenie cmentarza żydowskiego**, jak również działalność edukacyjną w zakresie popularyzacji historii i kultury społeczności żydowskiej niegdyś zamieszkującej Czeladź.

7. Utrzymywano **prace porządkowe nad 20 grobami** zlokalizowanymi na cmentarzach parafialnych przy ul. Nowopogońskiej i Szybikowej stanowiącymi miejsca pochówku żołnierzy, ofiar katastrof górniczych, jak również uznane za opuszczone i pozbawione dysponentów nagrobki osób zasłużonych dla przeszłości naszego miasta.

XVIII. Przedsięwzięcia organizowane we współpracy z innymi instytucjami

1. **Obchodów 77. rocznicy powrotu Dzieci Potulic** do Czeladzi w dn. 18 II – współorganizacja ze Związkiem Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Koło w Czeladzi oraz Wydziałem Promocji Miasta, Kultury i Współpracy z Zagranicą UM Czeladź.

2. **Uroczystości wmurowania aktu erekcyjnego** oraz złożenia nowej urny zawierającej prochy osób, które zginęły w KL Auschwitz-Birkenau w fundamencie odnowionego pomnika mającego charakter grobu wojennego dedykowanego pomordowanym i zamęczonym w niemieckich więzieniach oraz obozach koncentracyjnych w czasie II wojny światowej - współorganizacja z Wydziałem Promocji Miasta, Kultury i Współpracy z Zagranicą UM Czeladź

2. Uroczystości **odświeżenia i poświęcenia odnowionego pomnika dedykowanego pomordowanym i zamęczonym w niemieckich więzieniach oraz obozach koncentracyjnych w czasie II wojny światowej** ulokowanego u zbiegu ulic Katowickiej i Nowopogońskiej – współorganizacja z Wydziałem Promocji Miasta, Kultury i Współpracy z Zagranicą UM Czeladź oraz Biurem Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach I.

3. **Opieka przewodnicka** podczas trzech tur wycieczek **Święta Metropolii Górnośląsko - Zagłębiowskiej** odbywających się na trasie: Rynek – kirkut – kościół pw. Matki Bożej Bolesnej – Muzeum Saturn – Galeria Sztuki Współczesnej „Elektrownia” – współorganizacja z Wydziałem Promocji Miasta, Kultury i Współpracy z Zagranicą UM Czeladź.

4. **II czeladzki Bieg Pamięci Orłąt Lwowskich im. Jurka Bitschana** – współorganizacja ze Szkołą Podstawową nr 5 im. Polskiej Macierzy Szkolnej.

5. Uroczystości oznaczenia **znakiem pamięci „Tobie Polsko” jedenastu grobów weteranów powstań śląskich** (Leon Banaszkiewicz, Waclaw Będkowski, Mieczysław Ferdynandzki, Bolesław Kocot, Stanisław Maj, Roman Pawełczyk, Mirosław Sadowski, Mieczysław Szenk, Józef Szymczyk, Józef Tajchman, Tomasz Tarnówka) – współorganizacja z Wydziałem Promocji Miasta, Kultury i Współpracy z Zagranicą UM Czeladź oraz Biurem Upamiętniania Walk i Męczeństwa Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach.

6. Uroczystości pod pomnikami: pomordowanym i zamęczonym w niemieckich więzieniach oraz obozach koncentracyjnych w czasie II wojny światowej na okoliczność **83. rocznicy wybuchu II wojny światowej** w dniu 1 IX oraz upamiętniającym poległych w czasie II wojny światowej czeladzki działaczy Związku Orła Białego z okazji 82. rocznicy wybuchu bomby w łaźni miejskiej w dniu 29 grudnia.

7. **Publiczna zbiórka pieniężna na rzecz ratowania bezcennych pamiątek sztuki rzeźbiarskiej** znajdujących się na miejscowych nekropoliach – współorganizacja i przeprowadzenie wraz ze Społecznym Komitetem Odnowy Czeladzkich Nagrobków „Pro Memoria”.

XIX. Kontakty z placówkami muzealnymi i stowarzyszeniami

W celu wypełnienia zadań statutowych Muzeum Saturn w roku sprawozdawczym udanie współpracowało z innymi placówkami muzealnymi - Muzeum Miejskim „Szytgarka” w Dąbrowie Górniczej, Muzeum Lalek w Pilźnie, Muzeum Miejskim w Siemianowicach Śląskich, Muzeum Zagłębia w Będzinie, Muzeum Śląskim w Katowicach, Muzeum Niepodległości w Warszawie.

Nie sposób pominąć pomyslną kooperację Muzeum w dziedzinie popularyzacji historii Czeladzi z takimi organizacjami jak: Harcerski Krąg Seniorów, Instytut Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfańskiego w Katowicach, Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach, I Liceum Ogólnokształcące im. Jana Śniadeckiego w Siemianowicach Śląskich, Miejska Biblioteka Publiczna im. Marii Nogajowej w Czeladzi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sosnowcu, parafie pw. Matki Bożej Bolesnej oraz św. Stanisława Biskupa i Męczennika, placówki szkolne wszystkich gmin, Radio Katowice, Radio Kielce, Społeczny Komitet Odnowy Czeladzkich Nagrobków PRO MEMORIA, Sosnowieckie Centrum Sztuki – Zamek Sielecki, Stowarzyszenie Forum dla Zagłębia Dąbrowskiego, Stowarzyszenie Miłośników Czeladzi, Towarzystwo Przyjaciół Będzina, Urząd Miasta Czeladź, Urząd Stanu Cywilnego Czeladzi, Zagłębiowskie Towarzystwo Genealogiczne, Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Koło Czeladź.

XX. Nabytki dokonane w 2022r.

Muzealia – ogółem pozycje inwentarzowe

W tym:

Muzealia historyczne – 97 pozycji inwentarzowych (dary - 88, zakupy – 9)

Muzealia górnicze – 211 pozycje inwentarzowe (dary – 209, zakupy – 2)

Depozyty – 37 pozycji inwentarzowych

XXI. Wartość nabytków z 2022r.

Muzealia historyczne: dary – 5070,00 zł, zakupy – 1249,50zł

Muzealia górnicze: dary – 25 175,00 zł, zakupy – 590,00zł

Depozyty: 5350,00 zł

Razem: 37 434,50 zł, dary – 30 245,00 zł, zakupy – 1839,50 zł, depozyty - 5350,00 zł

Galeria Sztuki Współczesnej Elektrownia – sprawozdanie
z działalności w 2022 r.

I. Wystawy

1/ SYMULARIS – międzynarodowa wystawa zbiorowa: instalacje świetlne, projekty z obszaru druku cyfrowego, malarstwo strukturalne, projekcje i instalacje multimedialne. Projekt zrealizowany we współpracy z kadrą naukową Pracowni Syntezy Audiowizualnej, Katedry Wnętrz i Przestrzeni Wirtualnej ASP w Szczecinie oraz Wydziału Grafiki ASP w Katowicach.

2/ TRANSMUTACJE. FESTIWAL KORESPONDENCJI SZTUK 2022 – interdyscyplinarna wystawa zbiorowa: malarstwo, grafika, fotografia, rzeźba, grafika cyfrowa, instalacje multimedialne. Wystawa zorganizowana we współpracy z Uniwersytetem Artystycznym im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu – Wydziałem Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa, Uniwersytetem Śląskim w Katowicach – Instytutem Sztuk Plastycznych w Cieszynie, Fundacją ArtDyWizjon oraz Galerią Arterier w Belchatowie.

3/ U_LOTNE 3 – zbiorowa wystawa rzeźby studentek i studentów Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie. Kurator: prof. Dobiesław Gała, prodziekan Wydziału.

4/ MYŚL ZAPUSZCZAŁA SIĘ TAJNIE W LABIRYNTY – wystawa grafiki Doroty Bujak.

5/ DWOISTOŚĆ SPOJRZENIA – zbiorowa wystawa malarstwa w dyptyku.

6/ POSSE-ESSE – wystawa rzeźby Tomasza Kocłęgi.

7/ Wystawa fotografii osiedli robotniczych Zagłębia Dąbrowskiego.

8/ 10 GŁOSÓW MALARSTWA – wystawa zbiorowa artystów malarzy związanych z Akademią Sztuk Pięknych w Poznaniu.

9/ WSZYSTKO JEST PEJZAŻEM... – wystawa malarstwa Agnieszki Januszek.

10/ MELANCHOLIA-TAJEMNICA-SAMOTNOŚĆ-MILCZENIE – interdyscyplinarna wystawa zbiorowa (malarstwo, rysunek, grafika i poezja) zorganizowana wspólnie z kolektywem artystycznym Ciemna Strona Sztuki.

11/ NIEOBECNI? – wystawa grafiki i malarstwa Pauliny Bobak.

12/ OBCY KAFKA – wystawa grafiki prof. Zbigniewa Bajka, Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie.

13/ TOTUM PRO PARTE. SZTUKA WYDZIAŁU SZTUKI – wystawa zbiorowa prezentująca dokonania artystów-pedagogów oraz ich studentów związanych z Wydziałem Sztuki Uniwersytetu Technologiczno - Humanistycznego im. K. Pułaskiego w Radomiu.

II. Wydarzenia organizowane przez GSW „Elektrownia”

1. XIII EDYCJA INDUSTRIADY – ŚWIĘTA SZLAKU ZABYTEKÓW TECHNIKI.
Program:
„Fajrantowe zwiedzanie elektrowni” – zwiedzanie Galerii z przewodnikiem;
„Mikrospartakiada – w zdrowym ciele zdrowy duch” – zawody sprawnościowe dla rodzin z dziećmi. Prowadzenie: Teatr Jednej Miny z Krakowa;
„Animacyjne muzykowanie dla juniorów” – warsztaty muzyczne. Prowadzenie: Teatr Jednej Miny z Krakowa;
„Sztaluga po szychcie” – warsztaty malarskie dla dzieci. Prowadzenie: Iwona Olszówka i Kamila Koziół;
Wernisaż interdyscyplinarnej wystawy zbiorowej MELANCHOLIA-TAJEMNICA-SAMOTNOŚĆ-MILCZENIE (malarstwo, rysunek, grafika, poezja). Współorganizacja: kolektyw Ciemna Strona Sztuki;
„Monsieur Charlie” – plenerowy spektakl teatralny w wykonaniu aktorów Teatru HoM z Tychów. 3 etiudy komiczne utrzymane w estetyce niemego kina z muzyką graną na żywo przez tapera.
2. Wizyta uczestników Programu Erasmus – międzynarodowego projektu „Eat Healthy – Act Responsibly” – uczniów i nauczycieli z Hiszpanii, Litwy, Macedonii Północnej, Turcji, Rumunii oraz ze Szkoły Podstawowej nr 5 im. Polskiej Macierzy Szkolnej w Czeladzi. Prezentacja działalności Galerii oraz warsztaty kreatywne.
3. Wieczór poetycki pt. JAK KOCHAĆ W CZASACH ZARAZY? O MIŁOŚCI POETYCKO – spotkanie z Barbarą Gruszką Zych i Dawidem Markiewiczem. 13.02.2022. Prowadzenie: Jan Baron.
4. KULTURA/NATURA – wizyta studyjna oraz warsztaty plastyczne w ramach projektu edukacyjnego powstałego wokół dziedzictwa przemysłowego województwa śląskiego i realizowanego w ramach stypendium z budżetu Ministra Kultury i Sztuki. Koncepcja, koordynacja i prowadzenie: Dorota Pociask - Frącek.
5. Zajęcia seminaryjne dla grupy studentów Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego połączone ze zwiedzaniem przestrzeni byłej kopalnianej elektrowni pojmowanej zarówno jak obiekt poprzemysłowy, jak i nowoczesna instytucja kultury.
6. BAL-KAN – cykl spotkań połączonych z fotograficzną prezentacją turystyczno – kulturalną Marka Czekańskiego: (NIE TYLKO) ŁAŃCUCH GÓRSKI..., BAL-KAN. W KRAINIE KSIĄŻĄT I TROPEM ALEKSANDRA WIELKIEGO, WĘDRÓWKA PO HISTORYCZNYM KRÓLESTWIE SERBÓW, CHORWATÓW I SŁOWEŃCÓW.
7. BARWY MUZYKI – koncert muzyki klasycznej w wykonaniu uczniów i pedagogów Szkoły Muzycznej II stopnia im. Jana Kiepury w Sosnowcu.
8. Wycieczka badawcza młodzieży z Zespołu Szkół Ogólnokształcących

i Technicznych w Czeladzi w ramach projektu Śląski Instytut Innowacji „Na szlaku śląskich skarbów kultury”.

PRĄDY ŚLĄSKIEJ WIOLINISTYKI – koncert skrzypcowy w wykonaniu Dominika Kossakowskiego promujący projekt realizowany w ramach stypendium Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury.

III. Wydarzenia organizowane w przestrzeni GSW „Elektrownia” przez podmioty zewnętrzne:

1. Spotkania członków Zagłębiowskiego Koła Pszczelarzy z siedzibą w Czeladzi.
2. Prezentacja i podsumowanie projektu Erasmus+ realizowanego przez uczniów i pedagogów Szkoły Podstawowej nr 5 im. Polskiej Macierzy Szkolnej wraz z uczestnikami z Hiszpanii, Turcji, Słowenii, Estonii i Chorwacji w Czeladzi.
3. Wizyta studyjna Koła Naukowego Marketingu „Meritum” z Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach.
4. Wizyta studyjna uczniów z III klasy o profilu medialno-artystycznym z III Liceum Ogólnokształcącego im. Jana Matejki w Siemianowicach Śląskich.
5. CROSS SATURNA – bieg i nordic walking. Współorganizator: Stowarzyszenie Czeladź Biega.
6. BIEG LATO 2022 – bieg i nordic walking. Organizatorzy: MOSiR Czeladź oraz TKKF Saturn Czeladź.
7. OGÓLNOPOLSKI TURNIEJ PAR BRYDŻA SPORTOWEGO O PUCHAR BURMISTRZA MIASTA CZELADŹ z cyklu Grand Prix Śląska. Organizacja: CKS Czeladź.

Frekwencja

Ilość odwiedzin „Pałac pod Filarami”- **7122 zwiedzających.**

Ilość odwiedzin wystaw prezentowanych poza Muzeum – **9863 zwiedzających.**

Ilość odwiedzin GSW „Elektrownia” – **3599 osób zwiedzających.**